

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83866,Wierzbicki-Witold.html>
2022-10-05, 13:15

Wierzbicki Witold

WIERZBICKI Witold (26 I 1890, Warszawa – 30 I 1965, tamże), specjalista w zakresie mechaniki i bezpieczeństwa budowli. Syn Stanisława, długoletniego dyrektora handlowego firmy K. Rudzki i S-ka, i Stanisławy ze Żmijewskich.

Kształcił się w III (rosyjskim) gimnazjum w Warszawie do strajku szkolnego w 1905, potem prywatnie. Maturę uzyskał jako ekstern w Petersburgu, gdzie następnie studiował na wydziale mechanicznym Inst. Politechnicznego oraz w Inst. Inżynierów Komunikacji, który ukończył w 1916. Pracę zawodową rozpoczął na Kolei Permskiej. W 1918 wrócił do kraju i do 1929 pracował przy przebudowie warszawskiego węzła kolejowego, od 1922 był też asystentem w Katedrze Budowy Mostów PW, gdzie w 1925 uzyskał doktorat (pierwszy w tej uczelni) na podstawie rozprawy *O wytrzymałości prętów złożonych w mostach żelaznych*, w 1926 habilitował się na podstawie pracy *Teoria dźwigarów załamanych w planie* i został docentem, a w 1936 profesorem zwyczajnym i kierownikiem Katedry Statyki Budowli na wydziale inżynierii. Równolegle, w 1929–36 kierował jako profesor nadzwyczajny Katedrą Inżynierii Leśnej i Geodezji wydziału leśnego SGGW (był tam wybierany parokrotnie na dziekana i prorektora). W 1929 opublikował podręcznik *Mechanika budowli*, który miał 6 wydań. Od 1932 był członkiem korespondentem ANT w Warszawie i TNW. W 1932–36 podjął pionierskie prace nad zagadnieniem bezpieczeństwa budowli, traktowanym probabilistycznie, tworząc oryginalną koncepcję ustalania współczynników bezpieczeństwa. Uczestniczył też w pracach Société des Ingenieurs Civils de France (1927) oraz Association Internationale des Ponts et Charpentes, publikował rozprawy w organie tego ostatniego stowarzyszenia, wydawanym w Zurychu (1936–38).

Podczas okupacji niemieckiej uczył w szkole budowlanej i

wykładał w Państwowej Wyższej Szkole Technicznej (1942–44), uczestnicząc w tajnym nauczaniu politechnicznym. Po wojnie, wybrany na dziekana wydziału inżynierii PW, doprowadził do rozpoczęcia normalnych zajęć 1 X 1945. Kierował Katedrą Statyki Budowli do przejścia na emeryturę w 1960. Brał aktywny udział w I Kongresie Nauki Polskiej (1951), od chwili powołania PAN (1952) był jej członkiem i wiceprezesem (do 1957). W Zakładzie Mechaniki Ośrodków Ciągłych PAN utworzył Pracownię Teorii Konstrukcji, którą kierował. W 1954, jako kierownik polskiej delegacji, podpisał układ o współpracy PAN z Chińską Akad. Nauk. Był prezesem Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa (1951–53) i NOT (1952–57), członkiem założycielem (1958) i wieloletnim prezesem Polskiego Tow. Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, był także członkiem PPR, a potem PZPR.

W. opublikował 178 prac z zakresu teorii obliczania układów prętowych, teorii płyt, stateczności budowli. Wprowadził pojęcie wyboczenia w sensie technicznym i uporządkował związany z tym zjawiskiem obszar pojęciowy.

Najważniejszymi powojennymi publikacjami W. były: *Obiektywne metody oceny bezpieczeństwa konstrukcji budowlanych* (1961) i *Some Problems of Statics and Stability of Building Structures* (1963). Zajmował się też historią techniki (głównie działalnością F. Jasińskiego), był członkiem Komitetu Historii Nauki PAN, Komitetu Redakcyjnego PSB. W 1950 uzyskał państwową nagrodę naukową I stopnia, w 1960 doktorat honoris causa PW. Był odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1946), Złotym Krzyżem Zasługi (1952), Orderem Sztandaru Pracy I klasy (1954).

Córka W., Karyna Michalska, została profesorem historii teatru w Inst. Sztuki PAN.

BUP, cz. 4; SBTP (B. Orłowski); Śródka.

Doktorzy honoris causa Politechniki Warszawskiej, red. A. Ulmer, Warszawa 2000; *Księga jubileuszowa Witolda Wierzbickiego*, Warszawa 1959; *50 lat wydziałów inżynierii budowlanej, inżynierii sanitarnej i wodnej, komunikacji, geodezji i kartografii Politechniki Warszawskiej 1915–1965*,

Warszawa 1965; „Inżynieria i Budownictwo” 1960 nr 8, 1965 nr 3; „Nauka Polska” 1956, nr 1; „Przegląd Techniczny” 1960, nr 6; Zbiory Muzeum PW.

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)